

Андрій БОЙКО,
кандидат юридичних наук, доцент,
декан юридичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ключові слова: детермінація, злочинність, економічна злочинність, детермінація економічної злочинності.

Розуміння сутності та природи кількісно-якісних змін економічної злочинності в умовах трансформації суспільства на шляху до ринкової економіки неможливе без дослідження особливостей детермінації таких суспільно небезпечних проявів.

Вказане питання частково висвітлене у дослідженнях А. Закалюка, О. Кальмана, В. Поповича та інших. Однак системного аналізу складних соціальних процесів, що спричиняють, опосередковують та зумовлюють суттєві зміни економічної злочинності в умовах переходу суспільства до ринкової економіки, у вітчизняній криминології ще не проводилось.

Тому потреба у детальнішому підході (з використанням наукових положень філософії, соціології, економічної теорії) до висвітлення особливостей детермінації економічної злочинності в умовах переходу до ринкової економіки залишається нагальною.

Для визначення особливостей детермінації економічної злочинності у трансформаційний період потрібно застосувати системний підхід і вчення про системну детермінацію. Під цим поняттям у філософській літературі розуміють: по-перше, детермінацію елемента системою, визначеність його станів, властивостей тощо, пов'язану з тим, що це елемент саме цієї системи; по-друге, детермінацію системи своїми елементами, яка також системна, оскільки зміна елемента впливає на систему так, як стосується інших елементів, змінює

зв'язки між ними, а характер цього впливу визначений системою [1, 55].

Зважаючи на те, що економічна злочинність є проявом соціальної активності, то її особливості обумовлюються складною системою детермінуючих зв'язків між елементами суспільства.

Для розуміння детермінації економічної злочинності необхідно розглянути структуру суспільства, взаємодію його елементів та їх детермінуючий вплив на всі процеси в суспільстві, в тому числі на економічну злочинність.

Суспільство – складна цілісна багаторівнева соціальна система, структуру якого утворюють різні елементи.

До сутнісних ознак суспільства належать:

- структурна цілісність і усталеність (єдине ціле);
- здатність підтримувати та відтворювати високу інтенсивність внутрішніх соціальних зв'язків;
- відповідний рівень розвитку соціальних інститутів, покладених в основу соціальних зв'язків між людьми;
- єдність загальної системи цінностей (традицій, звичаїв, норм, законів, правил тощо).

Усе це дає змогу трактувати суспільство як цілісну соціальну систему, що охоплює всі детермінуючі зв'язки між окремими елементами.

За організаційною функцією основний зміст соціальної структури становлять соціальні інститути, що забезпечують зберігання й підтримку існуючих у суспільстві

відносин і зв'язків. Ці інститути нормативно регулюють та спрямовують поведінку людей у життєво важливих сферах, зокрема економічній, соціально-управлінській і соціально-психологічній. Кожна із цих сфер завжди має чітко окреслене коло завдань.

У соціально-економічній сфері задовольняються матеріальні потреби населення. Соціальне управління гарантує узгодженість дій усіх, передусім життєво важливих сфер суспільства, зокрема економічної, духовно-ідеологічної та ін. У соціально-психологічній сфері відбувається узгодження інтересів різних груп населення, що забезпечує зниження рівня конфліктності в суспільстві.

Усі перелічені сфери суспільства рівнозначні у взаємовпливі. Кожна з них перебуває в детермінуючих зв'язках з іншими, посідає специфічне місце та відіграє важливу роль. Дестабілізація в будь-якій соціальній сфері призводить до фактичної деформації соціальних структурних елементів, а відтак – до загального дисбалансу в розвитку суспільства. Якщо характер і ступінь відхилень у функціонуванні суспільства виходить за межі його адаптивних можливостей, то це призводить до системної кризи. Зростаючий дисбаланс супроводжується руйнуванням зв'язків між структурними елементами соціальної системи (економічною, соціально-управлінською, соціально-психологічною сферами). Їх функціонування стає неузгодженим. В результаті структурні елементи в розбалансованій системі утворюють нові параметри соціальної взаємодії, що приводить до якісних змін у системі, або відбувається докорінна зміна соціальної системи загалом.

Як засвідчує аналіз, соціальні структури – багатоаспектні й надскладні утворення, які визначають і формують внутрішню будову соціуму та його складових: від окремих соціальних сфер до соціальних індивідів. За суттю вони є опорою всіх соціальних систем, у тому числі суспільства загалом, забезпечують їм здатність протидіяти зовнішнім впливам і внутрішнім девіаціям, тобто надають їм якісної особливості й стійкості. Як і всі структури, вони мають часові параметри. Для одних із них раніше, для інших пізніше настає момент розбалансування з відповідною зміною змісту та зовнішніх умов функціонування. Надмірне розбалансування спричиняє структурну кризу, в якій суспільство

змушене змінюватись у продуктивному напрямі, інакше його структурні елементи деформуються, а воно деградує. Тому для суспільства важливо закріпити певні типи соціальних взаємодій, зробити їх узгодженими, мотивованими, що відбувалися б за певними правилами, стали обов'язковими для соціальних спільнот і соціальних організацій. Лише це може забезпечити стійкий соціально-економічний стан суспільства.

Тому від рівня соціальної узгодженості між життєво важливими сферами (економікою, системою соціального управління та соціально-психологічною сферою) залежить розвиток суспільства як системи, що функціонує та розвивається за власними законами. Системні зміни в розвитку суспільства призводять до переходу суспільства від однієї якості до іншої. Такі зміни отримали назву трансформації. Її пов'язують передусім із поширенням цінностей і досягнень нової формації.

Трансформація суспільства може бути підготовлена внутрішньою еволюцією суспільства і, відповідно, є наслідком високого рівня соціальної узгодженості, або трансформація може бути реакцією на соціальний дисбаланс, що виник у суспільстві.

У випадку неорганічної трансформації процеси у різних сферах суспільства (економічній, соціально-управлінській та соціально-психологічній) можуть відбуватись у різних напрямках і з різною інтенсивністю. В економічній сфері спектр можливих змін міститься в діапазоні від максимізації регулюючої та розподільної ролі державних структур у національній економіці до радикальної лібералізації ринкових відносин і мінімізації ролі держави. У соціально-управлінській сфері – від вибудовування системи соціального управління згори, за ієрархічним принципом, з концентрацією всієї повноти влади в центральних органах влади до формування системи соціального управління знизу на основі принципу субсидіарності (тобто зосередження реальної влади на місцях і делегування нагору лише частини управлінських функцій, пов'язаних із забезпеченням у країні належного рівня стабільності, безпеки та порядку). У соціально-психологічній сфері – від визнання пріоритету суспільних інтересів над особистими до зміцнення індивідуалістських начал, утвер-

дження пріоритетності особистих інтересів над суспільними. Тому перехід до якісно нової (прогресивнішої) форми внаслідок часткових змін у будь-якій одній сфері життя суспільства неможливий. Окрім цього, такі спроби зазвичай ще більше дестабілізують ситуацію, знижуючи стійкість функціонування соціальних інститутів і посилюючи трансформаційну кризу.

Загалом кризовому характеру соціальної трансформації притаманні нерівномірність і неузгодженість змін у життєво важливих сферах суспільства. Становлення нової формації крім створення відповідних економічних та соціально-управлінських інститутів потребує відмирання одних і зародження інших, відмінних від попередніх, морально-етичних норм, цінностей, істотних зрушень у культурі та свідомості десятків мільйонів людей. Але за своєю природою соціально-психологічні зміни відбуваються значно повільніше, ніж зміни в економіці чи системі соціального управління.

Прагнення якомога швидше здійснити трансформаційні зміни, нехтуючи закономірностями розвитку економічних, соціально-управлінських і соціально-психологічних процесів та необхідністю їх координування, призводить до їх неузгодженості, а отже – до зниження ефективності, насамперед економіки та всіх інших соціальних інститутів.

Проблеми, спричинені закономірною нерівномірністю трансформаційних змін у різних соціальних сферах, посилюються конфліктною природою самого характеру докорінних перетворень. Такі перетворення зачіпають інтереси усіляких соціальних груп і породжують у них неоднакове, зазвичай протилежне, ставлення. На труднощі, які стосуються узгодження різношвидкісних процесів, накладаються ще й проблеми, пов'язані з протилежністю інтересів усіх соціальних груп, що посилює соціальну деструктивність.

У зв'язку із цим інтенсивність трансформаційних процесів залежить і від розуміння та підтримки більшістю населення здійснення відповідних реформ. Адже в суспільстві формування нових відносин, зв'язків, тенденцій відбувається внаслідок цілеспрямованих послідовних дій більшості індивідів у соціальних ситуаціях, що складаються. І вони трансформуються в об'єктивну зако-

номірність лише тоді, коли нові покоління успадкують ці, вже усталені, відносини, зв'язки, тенденції, сформовані без їхньої участі. Тому в трансформаційний період посилюється дія специфічних соціальних законів, пов'язаних із переходом від одного типу суспільства до іншого. При цьому, порівняно з періодом еволюційного розвитку, зростає питома вага дії статичних (стохастичних) законів.

Аналіз системи детермінуючих зв'язків на загальносоціальному рівні має важливе значення для розуміння механізму формування детермінуючого комплексу злочинності загалом, у тому числі й тих чинників, що впливають на економічну злочинність зокрема.

Складність дослідження детермінації економічної злочинності в перехідних соціально-економічних системах пояснюється наявністю великої кількості різних за видами та значущістю детермінуючих зв'язків. У цьому сенсі важливе методологічне значення має вивчення взаємозв'язків і обумовлення як усередині соціально-економічної системи, так і з іншими життєво важливими елементами суспільства (насамперед між соціально-економічною та соціально-управлінською).

Дослідження чинників, що детермінують економічну злочинність, ґрунтується на аналізі передусім взаємозв'язків економіки та системи соціального управління, насамперед політики. Твердження про переважну детермінованість економічної злочинності в трансформаційний період економікою і політикою потребує пояснення, оскільки їх детермінуючий вплив різний.

Якщо вплив соціально-економічних чинників на економічну злочинність має каузальний та обумовлюючий характер, то питання про залежність економічної злочинності від інших соціальних чинників є значно складнішим. Зв'язок між економічною злочинністю та чинниками, котрі її обумовлюють, — це не паралельні й незалежні зв'язки, а ланцюжок взаємопов'язаних детермінуючих зв'язків, у межах яких матеріальні чинники соціально-економічного характеру, що в кінцевому підсумку є визначальними, від ступеня до ступеня детермінують економічну злочинність за допомогою політичних, організаційно-правових і соціально-психологічних чинників.

Напевно, сьогодні ніхто з криминологів не заперечуватиме значного впливу на економічну злочинність й інших, а не лише соціально-економічних чинників. І політичні, й соціально-психологічні, правові та організаційно-управлінські – всі ці чинники впливають на обумовлення економічної злочинності, але цей вплив має двоякий характер:

- опосередкований, що здійснюється через вплив на систему механізмів та інститутів економічної системи суспільства, негативні зміни в якій і спричиняють та обумовлюють зміни економічної злочинності;

- обумовлюючий, що створює сприятливі умови для реалізації соціально-економічних чинників економічної злочинності.

В економічній теорії усталена позиція, згідно з якою розвиток економічної системи суспільства залежить не лише від внутрішніх чинників, а й від зовнішніх. На підтвердження можна навести думку відомого історика економічної динаміки Ф. Броделя: «Економіка ніколи не буває ізольованою. Її ґрунт, її простір є так само тим ґрунтом і простором, де поселяються й живуть інші сутності – культурна, соціальна, політична, – які без угаву втручаються в економіку, аби сприяти їй чи так само їй протистояти [2, 35].

Розвиток економічної системи суспільства відбувається циклічно й характеризується піднесеннями та спадами. Тривалість і розміри економічних спадів, аж до глибоких структурних економічних криз, залежить від співвідношення та характеру впливу внутрішніх і зовнішніх чинників. Тому, незважаючи на різнобічність позицій економістів щодо характеру співвідношення внутрішніх і зовнішніх чинників економічних коливань, є розуміння того, що соціально-політичні, правові, організаційно-управлінські, моральні чинники впливають на послаблення чи загострення протиріч в економічній системі суспільства і, відповідно, на характер економічних коливань. У свою чергу, послаблення або загострення протиріч в економічній системі спричиняє, за наявності сприятливих умов, зміни економічної злочинності.

У процесі аналізу загальних закономірностей, які визначають співвідношення соціальних чинників, що впливають на економічну злочинність, їх не можна розглядати як певну рівнозначну єдність. Дуже тісний

зв'язок і взаємообумовленість у трансформаційний період існує саме між економікою та політикою. Інші соціальні чинники відносно самостійні не лише щодо них, а й один до одного. Розвиваючись у межах загальної залежності, вони формують особливу сферу всередині суспільства, що функціонує на основі специфічних законів та закономірностей, і віддзеркалюють загальний стан розвитку соціальних процесів і явищ відповідно до своєї внутрішньої логіки.

Власне, певна замкнутість соціальних процесів у межах окремих соціальних сфер (напевно, крім економіки та політики) створює багато труднощів для поступального розвитку в трансформаційний період, а відтак, породжує багато суперечностей через недосконалу соціальну узгодженість між ними. Наприклад, низький рівень ринкової економічної культури та правової свідомості полегшує вчинення правопорушень у сфері господарської діяльності. Відсутність належної узгодженості соціально-економічних процесів і розвитку економічної та правової свідомості зумовлює відповідну локалізацію процесів у цих соціальних сферах і виникнення соціальних деформацій, що виступають умовами економічної злочинності.

Детермінація економічної злочинності під час переходу до ринкової економіки значною мірою визначається особливостями характеру детермінуючих зв'язків у соціально-економічній сфері суспільства. На розвиток економіки крім інших впливають і власні, суто економічні закони, в тому числі й економічні закони трансформаційного періоду, що надають економіці в цей час певної логіки для її розвитку.

У перехідний період відбуваються складні процеси формування та відтворення ринкових механізмів й інститутів. Створюється зовсім інший порядок розподілу ресурсів, структури управління і форми обміну. За створенням цього порядку стоять владні інституції, які в трансформаційний період податливі до впливів провідних суб'єктів ринкових відносин, зацікавлених або в їх стабілізації, або в зміні, виходячи з власних інтересів. Так вибудовуються статусні ієрархії, що дають змогу створювати цим суб'єктам свої переваги на ринку, причому слабкість цієї ієрархії завжди провокує появу нових претендентів на домінуючі позиції.

Тому ефективність держави щодо проведеної інституційних змін залежить від двох основних складових: першої – від розподілу сил у суспільстві й на політичній арені (відповідно, й розподілу вигод і втрат від змін, котрих можуть зазнати певні соціальні групи) та другої – від величини втрат, ймовірно, не малої, незважаючи на значні потенційні вигоди [3].

Щоправда, неефективність функціонування тих чи інших економічних інститутів створює умови для формування інститутів тіньової економіки та поширення протиправної господарської діяльності. Адже порядку здійснення господарської діяльності, запровадженого державою, будуть дотримуватись її суб'єкти тоді, коли втрати у зв'язку з відмовою від їх дотримання перевищуватимуть за абсолютною величиною вигоди від його порушення.

Аналізуючи особливості формування соціально-економічних чинників та їх вплив на кількісно-якісні зміни економічної злочинності, можна дійти висновку, що саме вони – причини економічної злочинності.

Однак виникає резонне запитання: чому лише соціально-економічні чинники є причинами економічної злочинності?

Розглядаючи причини економічної злочинності, потрібно встановити, які саме причини породжують і відтворюють цю злочинність; чи однорідні за змістом, чи різноманітні чинники; які з них мають визначальний вплив, а які ні. Таких питань щодо причин економічної злочинності існує ще багато. Не на всі з них можна дати однозначні відповіді, що закономірно для дослідження складних соціальних явищ. Але пояснити окремі з них необхідно.

Передусім – що є причинами економічної злочинності? У кримінологічних дослідженнях це питання не було предметом окремого дослідження. У працях про економічну злочинність автори здебільшого наводять сукупність найрізноманітніших соціальних чинників, котрі, на їх думку, породжують і обумовлюють економічну злочинність.

Проте для встановлення того, які саме соціальні чинники є причинами економічної злочинності, необхідно визначити соціальну природу цього явища. Історична ретроспектива відтворення економічної злочинності у

різних суспільно-економічних формаціях дає змогу дійти висновку, що причинами економічної злочинності виступають лише соціально-економічні чинники. Саме соціально-економічна природа економічної злочинності обумовлює її генетично-каузальну залежність від розвитку економічної системи. Така закономірність зберігається і в період переходу від однієї економічної системи до іншої. Це впливає з характеру дії економічних законів. Кожний економічний закон має процес-причину і процес-наслідок. В літературних джерелах з цього приводу зазначено, що в економічному законі перехід від процесу-причини до процесу-наслідку становить особливу форму руху, де один економічний процес породжує інший, а внутрішнім імпульсом для цього є об'єктивні економічні суперечності. Форми вияву економічного закону – це наслідок реалізації його причинно-наслідкового зв'язку. Вони впливають на економічні процеси, розвиток економіки загалом, що спричиняє різні соціально-економічні наслідки залежно від умов дії закону [4, 22–23]. Якщо економічний закон реалізується в умовах, котрі відрізняються від оптимальних, то форми його вияву призводять до соціально негативних наслідків. Тому лише зміни в економіці, що спричиняють виникнення соціально-економічних протиріч, за відповідних умов, безпосередньо й однозначно породжують зміни економічної злочинності.

Тож соціальні протиріччя закладені в самій економічній системі суспільства, особливостях її функціонування. Наявність протиріч в цій системі – її природна властивість. Вони є джерелом системи подальшого розвитку, якщо в ній закладені механізми, за допомогою котрих ці протиріччя можна подолати. Однак протиріччя породжують і відхилення від нормативно врегульованої поведінки. І, як ми переконались, наростання протиріч в економічній системі суспільства призводить до збільшення відхилень у сфері господарської діяльності. Протиріччя послаблюють дію соціальних інститутів, що регулюють господарську діяльність суб'єктів, і, навпаки, посилюють дію відцентрових сил у самій економічній системі, зумовлюючи необхідність відхилень у сфері господарської діяльності, в тому числі й у формі злочинної поведінки. Це можна

пояснити об'єктивними чинниками, які формують механізми функціонування економічної системи. По-перше, будь-які існуючі інститути економічної системи суспільства детерміновані минулим, тобто їм притаманні особливості попереднього стану, тому не повністю узгоджуються з вимогами теперішнього стану економічної системи і вже містять певні протиріччя. По-друге, існує поліциклічність економічного життя. Це виявляється у взаємодії та накладенні одне на одного економічних циклів різної глибини і тривалості, що також обумовлює виникнення багатьох протиріч.

Для додаткової аргументації наведемо дослідження Т. Пінкевич, яка детально зупинилася на проблемах циклічності економічних процесів і їх впливі на зростання економічної злочинності. Порівняльний статистичний аналіз даних про циклічні коливання економічної кон'юнктури та динаміки темпів приросту економічної злочинності засвідчив наявність безпосереднього зв'язку між ними. Саме циклічні коливання в економіці значно вплинули на виникнення криміногенних чинників і їх реалізацію в зміні динаміки економічної злочинності [5, 35]. Це підтверджує особливість причинного зв'язку, коли одне явище за певних умов закономірно породжує інше явище або зміна першого явища спричиняє зміну другого.

Тому лише в соціально-економічній сфері формуються причинні чинники, що детермінують економічну злочинність. Причому це не просто сукупність причинних чинників, а причинний комплекс. У філософській літературі навіть використовують такий термін, як «метапричина» [6].

У процесі вивчення впливу на економічну злочинність інших чинників категорії причини та наслідку застосувати не можна. Політичні чинники не мають причинного впливу. Тут діє інший тип детермінації – детермінація умовами. У зв'язку з цим між політичними чинниками й економічною злочинністю діє не каузальний зв'язок, а функціональний.

Безсумнівно, політичні чинники, від яких економічна злочинність функціонально залежна, значно посилюють або послаблюють вплив соціально-економічних чинників. І це зрозуміло, адже функціональна залежність – категорично однозначна детермінація явищ

у співвідношенні 1:1 [7]. У перехідних соціально-економічних системах вплив політичних чинників дуже вагомий, адже від характеру багатьох політичних процесів залежить прийняття рішень про вибір стратегії реформ і забезпечення їх проведення, які, безперечно, приводять до певних змін у цих системах. Однак саме тут і формуються вже чинники соціально-економічного характеру, що безпосередньо зумовлюють відповідні зміни економічної злочинності. Тому політичні чинники, як і правові, організаційно-управлінські тощо, постають уже умовами та сприяють формуванню і дії відповідних причин. Умови злочинності змістовно багатогранні й органічно взаємодіють з причинами економічної злочинності. У перехідних соціально-економічних системах політичні чинники як умови злочинності мають вирішальне значення, оскільки в багатьох випадках саме вони сприяють реалізації причин економічної злочинності.

Отже, якщо функціональним є зв'язок між політикою й економічною злочинністю, то тим більше не може бути каузального зв'язку між іншими соціальними чинниками (організаційно-правовими, соціально-психологічними тощо) та економічною злочинністю.

Окрім політичних інші чинники також являють собою умови, що сприяють змінам економічної злочинності.

У перехідних соціально-економічних системах коло і характер соціальних протиріч настільки складні, що це зумовлює не менш складні системно-структурні зміни економічної злочинності. З огляду на це взаємозв'язок інших за походженням соціальних чинників з економічною злочинністю може мати характер не лише функціональної залежності, а й кореляційного зв'язку.

Характерною особливістю кореляційного зв'язку – зв'язку відповідності – є те, що це зв'язок співіснування, і якщо причинність – зв'язок залежних явищ, то кореляція виявляється зв'язком явищ, у причинному відношенні незалежних. Так, кількість безробітних чи малозабезпечених і бідних або співвідношення у суспільстві між часткою багатих і бідних формує стабільний кореляційний зв'язок з економічною злочинністю. Хоч ані бідність, ані безробіття самі собою не є криминогенними.

Безсумнівно, аналіз детермінації економічної злочинності у трансформаційний період не вичерпується дослідженням окреслених нами питань, але принаймні дає

змогу зрозуміти, які саме чинники і якою мірою визначають особливості відтворення економічної злочинності в умовах переходу України до ринкової економіки.

Список використаних джерел:

1. Казаринов М.Ю. Детерминизм в сложных системах управления и самоорганизации / Казаринов М.Ю. – Л.: Издательство Ленинградского университета, 1990. – 168 с.
2. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм XV–XVIII ст.: у 3 т. / Бродель Ф.; [пер. з фр.]. – К.: Основи, 1998. – Т. 3: Час світу. – 631 с.
3. Тамбовцев В.Л. Институциональные изменения в российской экономике / В.Л. Тамбовцев // Общественные науки и современность. – 1999. – № 4. – С. 44–53.
4. Гальчинський А.С. Економічна теорія: підруч. / А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко. – К.: Вища школа, 2007. – 503 с.
5. Пинкевич Т.В. Криминологические и уголовно-правовые основы борьбы с экономической преступностью: автореф. дисс. на соискание науч. степени докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Т.В. Пинкевич. – М., 2002. – 53 с.
6. Кізіма В. Причинна та метапричинна раціональності: необхідність синтезу / В. Кізіма // Філософська думка. – 2005. – № 3. – С. 18–41.
7. Кузнецова Н.Ф. Детерминация в уголовном праве и криминологии / Н.Ф. Кузнецова // Теоретико-методологические проблемы права: сб. статей. – М.: ИКД «Зерцало-М», 2007. – С. 319–336.

Андрій БОЙКО

**ОСОБЛИВОСТІ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ
В УМОВАХ ПЕРЕХОДУ ДО РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ**

Резюме

Проаналізовано особливості детермінації економічної злочинності в умовах переходу до ринкової економіки. Визначається структура детермінації економічної злочинності, а також детермінуючі властивості різного роду соціальних чинників, які на неї впливають.

Андрей БОЙКО

**ОСОБЕННОСТИ ДЕТЕРМИНАЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПРЕСТУПНОСТИ
В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКЕ**

Резюме

Проанализированы особенности детерминации экономической преступности в условиях перехода к рыночной экономике. Определяется структура детерминации экономической преступности, а также детерминирующие свойства разного рода социальных факторов, которые на нее влияют.

Andriy BOYKO

**PECULIARITIES OF THE ECONOMIC CRIME DETERMINATION
IN THE CONDITIONS OF TRANSITION TO THE MARKET ECONOMY**

Summary

The economic crime determination peculiarities in the conditions of transition to market economy are analyzed in the article. The structure of the economic crime determination as well as determination features of different kinds of social factors affecting it are defined by the author.